

ชื่อเรื่อง การดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการเคลื่อนย้ายแรงงานและสมรรถนะแรงงาน และนัยของนโยบายสมรรถนะแรงงานต่อการศึกษาาระบบเปิดในอาเซียน: กรณีศึกษาประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. มนูญ ใต้ะยามา และ อาจารย์ ดร. วสุ สุวรรณวิหค

ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การดำเนินงานและผลการดำเนินงานนโยบายและมาตรการการเคลื่อนย้ายแรงงานและสมรรถนะแรงงานของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ 2) นัยของนโยบายและมาตรการสมรรถนะแรงงานและการดำเนินการสำหรับการศึกษาาระบบเปิดในอาเซียน การศึกษานี้เป็นการเชิงคุณภาพโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (เฉพาะกรณีของประเทศไทย) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ สถาบันการศึกษา และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากเอกสารและแหล่งข้อมูลที่สืบค้นได้ ข้อมูลที่ได้ทั้ง 2 แหล่งนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินนโยบายและมาตรการการเคลื่อนย้ายแรงงานจากต่างประเทศของไทย ในช่วงปี 2558-2560 ได้มีการดำเนินงานอย่างเข้มข้น ต่อเนื่องและมีประสิทธิผลในหลายด้าน ได้แก่ การทำบันทึกความเข้าใจข้อตกลงความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่ส่งออกแรงงาน ความร่วมมือทางวิชาการที่เกี่ยวข้องและการพัฒนาฝีมือแรงงาน การจัดตั้งศูนย์และกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง และศูนย์บริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว ปัญหาที่เกิดขึ้นกับแรงงานต่างด้าว ได้แก่ ต้นทุนการเคลื่อนย้ายสูง การขาดความร่วมมือจากนายจ้าง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระยะยาว และอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเสรีของแรงงานมีทักษะใน 8 วิชาชีพในภูมิภาค ส่วนด้านนโยบายและมาตรการการเคลื่อนย้ายแรงงานไปต่างประเทศของไทย ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐของไทยกับประเทศปลายทาง การจัดตั้งเครือข่ายชุมชนรณรงค์ป้องกันการหลอกลวงและลักลอบไปทำงานต่างประเทศ และความร่วมมือประเด็นที่เกี่ยวข้องระหว่างรัฐ เอกชนและประชาชนเกี่ยวกับการส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศ สำหรับด้านนโยบายและมาตรการสมรรถนะแรงงาน ได้แก่ การฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิและการคุ้มครองทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเทศปลายทางแก่แรงงานไทย ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลไทยและประเทศปลายทางในการเตรียมความพร้อมแรงงานไทยก่อนเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ การพัฒนาทักษะแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของประเทศเพื่อนบ้าน การเตรียมความพร้อมแรงงานรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปัญหา ได้แก่ การขาดความร่วมมือในระดับนโยบายที่เพียงพอ และการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสถานประกอบการบางแห่ง ทั้งนี้จำนวนแรงงานและผู้ที่มีรับและใช้บริการที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่เกินกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ สำหรับ สปป.ลาว ในระยะหลังได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงกับไทยให้มีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น รวมทั้งคำนึงถึงสุขภาพและการเงินของแรงงาน และการแก้ปัญหาค่านูญข 2) การใช้ประโยชน์จากการศึกษาาระบบเปิดในการพัฒนาสมรรถนะและความรู้ที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของแรงงานอพยพ ควรมีเนื้อหา (1) ภาษาสำหรับสื่อสารในการทำงาน (2) กฎหมาย กฎระเบียบ สิทธิประโยชน์ การคุ้มครองและสวัสดิการที่เกี่ยวข้องในประเทศต้นทางและปลายทาง และ(3) การพัฒนาทักษะฝีมือที่เกี่ยวข้องกับงาน โดยควรเป็นหลักสูตรระยะสั้น สามารถนำไปใช้ได้ทันทีกับงานที่ทำอยู่ โดยการร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเปิดกับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องในการให้บริการแรงงานกลุ่มเป้าหมาย

คำสำคัญ การดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการ นโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงาน นโยบายสมรรถนะแรงงาน การศึกษาาระบบเปิดอาเซียน

Title: Implementation of labour migration and labour competency policies and measures, and the Implication of labour competency policy for open education in ASEAN: A Case Study of Thailand and The Lao People's Democratic Republic

Researchers: Assoc. Prof. Dr. Manoon Toyama and Dr. Vasu Suvanvihok

Year: 2020

Abstracts

This research aims to study: 1) the implementation of labour migration and labour competency policies and measures of Thailand and the Lao People's Democratic Republic, and 2) the implication of labour competency policy and execution for open education in ASEAN. The study is a qualitative research using primary data (only the case of Thailand) collected through interviewing from key informants in public and private agencies as well as educational institutions and other relevant organizations, and secondary data derived from documents and available various sources. Content analysis for the two sources of data corresponding to the research objectives is employed in this study.

The research results are as follows: 1) the implementation of immigration labour policy and measures of Thailand during 2015-2017 had been executed intensively, continuously and effectively in various areas, i.e. building memorandum of understanding (MOU) with neighbouring labour sending countries, as well as technical collaboration, establishing Post-Arrival and Reintegration Center for Migrant Workers, and Service Centre for Foreign Workers. Problems of foreign workers included high moving costs, lack of employers' cooperation and long-term quality of life development, and the obstacles of free movement of 8 skilled professionals within the region. The execution of emigration labour policy and measures comprised the cooperation between Thai public agencies and those in Thai workers' destination countries, setting the community networks for campaigning the protection of overseas working deception and smuggling, and recruiting workers for overseas employment through civil state mechanism. The operation of competency policy and measures contained the training of rights and law protection in destination countries for Thai workers, the collaboration between Thai and those countries' governments in the preparation for Thai workers before travelling, the skill development of relevant neighbouring countries government officials, and the preparation of Thai workers entering for ASEAN Community. The problems involved inadequate collaboration at a policy level, and non-cooperation of some entrepreneurs. In the operation, number of participants provided by public agencies were more than targets. For PDP Laos, the implementation has been lately reformed in the operation according to MOU with Thailand for getting more efficient, flexible, as well as the realization of migrant labours' health and finance, and the handle of human trafficking issues. 2) The utilization of an open education system for competency development and useful knowledge required by migrant workers and relevant agencies should encompass: (1) languages for working communication, (2) relevant laws, regulations, benefits, protections and welfares of both home and host countries, and (3) related working skill development. These should be short-term programs, ready to apply with existing works, and cooperative efforts between open universities and associated agencies/organizations aiming at targeted groups.

Keywords: Implementation of policy and measures, Labour migration policy, Labour competency policy, Open education, ASEAN